

**WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZNAKOWANIA
NAWOZÓW OZNACZONYCH
ZNAKIEM „NAWÓZ WE”
ZGODNIE Z ROZPORZĄDZENIEM 2003/2003**

mgr Barbara Lipnicka

**SIEĆ BADAWCZA ŁUKASIEWICZ –
INSTYTUT NOWYCH SYNTEZ CHEMICZNYCH**

Wymagania dotyczące znakowania nawozów mineralnych oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, w tym:

- nawozów z **podstawowymi składnikami pokarmowymi**
- nawozów z **drugorzędnymi składnikami pokarmowymi**
- nawozów z **mikroskładnikami pokarmowymi**

Wymagania dotyczące sposobu i zakresu znakowania nawozów mineralnych oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” określa:

Rozporządzenie (WE) nr 2003/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. w *sprawie nawozów* późniejszymi zmianami (art. 9, art. 19, art. 21 i art. 23)

WYMAGANIA DOTYCZĄCE OZNAKOWANIA NAWOZÓW (WE)

Na każdym opakowaniu, etykiecie lub w dokumentach towarzyszących zamieszcza się następujące oznakowania:

a) identyfikacja obowiązkowa:

- słowa „**NAWÓZ WE**” napisane wielkimi literami, dla środków wapnujących po określeniu „**NAWÓZ WE**” należy dodać określenie „**ŚRODEK WAPNUJĄCY**”
- określenie **typu nawozu** zgodnie z załącznikiem I rozporządzenia (WE) nr 2003/2003
- dla nawozów mieszanych, po określeniu typu, oznakowanie „**mieszanka**”
- **oznakowania dodatkowe** określone w art. 19, 4 art. 21 i art. 23 rozporządzenia (WE)

- **składniki pokarmowe** wyrażone zarówno słownie, jak i odpowiednimi symbolami chemicznymi np.:
 - azot (N)
 - fosfor (P), pięciotlenek fosforu (P_2O_5)
 - potas (K), tlenek potasu (K_2O)
 - wapń (Ca), tlenek wapnia (CaO)
 - magnez (Mg), tlenek magnezu (MgO)
 - sód (Na), tlenek sodu (Na_2O)
 - siarka (S), trójtlenek siarki (SO_3)
 - bor (B), miedź (Cu), kobalt (Co), żelazo (Fe), mangan (Mn), molibden (Mo), cynk (Zn)

- jeśli nawóz zawiera mikroskładniki pokarmowe, które w całości lub częściowo są schelatowane lub skompleksowane, wówczas po nazwie mikroskładnika należy dodać:
 - „**schelatowany przez...**” (*nazwa lub skrót czynnika chelatującego zgodnie z załącznikiem I, sekcja E.3.1, rozporządzenia (WE)*)”
 - „**skompleksowany przez...**” (*nazwa czynnika kompleksującego*)”
- **mikroskładniki pokarmowe** zawarte w nawozie wymienia się w porządku alfabetycznym ich symboli chemicznych:
B, Co, Cu, Fe, Mn, Mo, Zn

- dla nawozów wymienionych w załączniku I, sekcje E.1 i E.2, należy podać **dokładne instrukcje stosowania**

- **ilości nawozów płynnych w przeliczeniu na masę**

Podanie ilości nawozów płynnych jako objętości lub jako masy w odniesieniu do objętości (w kilogramach na hektolitr, w gramach na litr) jest dobrowolne.

- **masa netto** lub brutto (ewentualnie objętość dla nawozów płynnych)

Jeśli podana jest masa brutto, należy również podać masę tary.

- **nazwa** lub znak fabryczny oraz **adres producenta**

b) identyfikacja dobrowolna:

- informacje dobrowolne zawarte w załączniku I rozporządzenia (WE)
- instrukcje przechowywania i transportu oraz, dla nawozów niezawierających mikroskładników pokarmowych, dokładne instrukcje stosowania
- wskazówki odnośnie dawek i warunków stosowania odpowiednio dla gleb i rodzaju uprawy
- znak producenta i handlowy opis produktu

- 2.** Oznakowania, o których mowa w lit. b) (identyfikacja dobrowolna), nie mogą być sprzeczne z oznakowaniami wymienionymi w lit. a) (identyfikacja obowiązkowa) i muszą być od nich wyraźnie oddzielone.

Wszystkie oznakowania wymienione w lit. a) i w lit. b) muszą być wyraźnie oddzielone od innych informacji na opakowaniach, etykietach i w dokumentach towarzyszących.

- 3.** Nawozy płynne można wprowadzać do obrotu jedynie wtedy, gdy producent dostarczy dodatkowe instrukcje zawierające w szczególności **temperaturę przechowywania** oraz **sposoby zapobiegania wypadkom** podczas przechowywania.

- 4.** Etykiety lub oznakowania wydrukowane na opakowaniu zawierające informacje identyfikacyjne określone w art. 9 lit. a) i lit. b) rozporządzenia (WE) powinny być umieszczone w miejscu widocznym i być czytelne oraz trwałe.

NAWOZY NIEORGANICZNE Z PODSTAWOWYMI SKŁADNIKAMI POKARMOWYMI

Nawozy stałe lub płynne, proste lub wieloskładnikowe, w tym z **drugorzędnymi składnikami pokarmowymi** i/lub **mikroskładnikami pokarmowymi**

Minimalne zawartości składników pokarmowych dla ww. nawozów podano w sekcjach A, B, C, E.2.2 lub E.2.3 załącznika I rozporządzenia (WE)

1. Oprócz obowiązkowych oznakowań identyfikacyjnych, podaje się następujące informacje:

- po określeniu typu nawozu podaje się symbole chemiczne i liczby wskazujące zawartość **podstawowych składników pokarmowych**
- jeśli w nawozie deklaruje się **drugorzędne składniki pokarmowe**, podaje się:
 - ✓ symbole chemiczne deklarowanych drugorzędnych składników pokarmowych - w nawiasie i po symbolach podstawowych składników pokarmowych,
 - ✓ liczby wskazujące ich zawartość - w nawiasie i po zawartości podstawowych składników pokarmowych

- po określeniu typu nawozu występują jedynie liczby wskazujące zawartość podstawowych i drugorzędnych składników pokarmowych

- jeśli w nawozie deklaruje się mikroskładniki pokarmowe, podaje się słowa „**z mikroskładnikami pokarmowymi**” lub słowo „**z**”, a następnie podaje się nazwę lub nazwy i symbole chemiczne obecnych mikroskładników pokarmowych

2. W nawozach zawierających więcej niż jeden deklarowany składnik pokarmowy...

...składniki podstawowe podaje się w kolejności:

N

P_2O_5 i/lub P

K_2O i/lub K

...składniki drugorzędne podaje się w kolejności:

CaO i/lub Ca

MgO i/lub Mg

Na_2O i/lub Na

SO_3 i/lub S

...mikroskładniki pokarmowe podaje się w kolejności:

B, Cu, Co, Fe, Mn, Mo, Zn

- 3.** Deklarowaną zawartość **podstawowych** i **drugorzędnych** składników pokarmowych wyraża się jako procent masy, w liczbach całkowitych lub w razie potrzeby, z dokładnością do jednego miejsca po przecinku

- 4.** Deklarowana zawartość **mikroskładników pokarmowych** obejmuje nazwę, symbol i rozpuszczalność każdego z nich oraz zawartość jako procent masy nawozu zgodnie z sekcjami E.2.2 i E.2.3 załącznika I rozporządzenia (WE)

- 5.** Formy i rozpuszczalność wszystkich składników pokarmowych wyraża się również jako procent masy, chyba że w załączniku I podano inaczej

NAWOZY NIEORGANICZNE Z DRUGORZĘDNYMI SKŁADNIKAMI POKARMOWYMI

Nawozy stałe lub płynne, w tym z **mikroskładnikami pokarmowymi**

Minimalne zawartości składników pokarmowych dla ww. nawozów określono w sekcjach D, E.2.2 i E.2.3 załącznika I rozporządzenia (WE)

1. Oprócz obowiązkowych oznakowań identyfikacyjnych, o których mowa w art. 9 ust.1 lit. a) rozporządzenia (WE) podaje się następujące informacje:
 - deklarowaną zawartość **drugorzędnych składników pokarmowych**, jako procent masy, w liczbach całkowitych lub w razie potrzeby do jednego miejsca po przecinku
 - jeśli deklaruje się **mikroskładniki pokarmowe**, podaje się słowa „**z mikroskładnikami pokarmowymi**” lub słowo „**z**”, po czym podaje się nazwę lub nazwy i symbole chemiczne obecnych mikroskładników pokarmowych

2. Jeśli w nawozie obecny jest więcej niż jeden **drugorzędny składnik pokarmowy**, kolejność jest następująca:

CaO i/lub **Ca**

MgO i/lub **Mg**

Na₂O i/lub **Na**

SO₃ i/lub **S**

3. Deklarowana zawartość **mikroskładników pokarmowych** obejmuje nazwę, symbol i rozpuszczalność każdego z nich oraz procent masy zgodnie z sekcjami E.2.2 i E.2.3 załącznika I rozporządzenia (WE).

4. Formy i rozpuszczalności składników pokarmowych wyraża się także jako procent masy nawozu, z wyjątkiem przypadków, w których załącznik I stanowi, że zawartość tę wyraża się inaczej.
5. Liczbę miejsc po przecinku ogranicza się do jednego, z wyjątkiem mikroskładników pokarmowych, dla których musi ona być zgodna z sekcjami E.2.2 i E.2.3 załącznika I.
6. O ile załącznik I nie stanowi inaczej, deklarację **zawartości wapnia** umieszcza się tylko wtedy, gdy jest on **rozpuszczalny w wodzie** i wyraża w procentach masowych.

NAWOZY NIEORGANICZNE Z MIKROSKŁADNIKAMI POKARMOWYMI

Nawozy stałe lub płynne

Minimalne zawartości składników pokarmowych dla ww. nawozów określono w sekcjach E.1 i E.2.1 załącznika I rozporządzenia (WE)

1. Oprócz obowiązkowych oznakowań identyfikacyjnych, o których mowa w art. 9 ust.1 lit. a) rozporządzenia (WE) podaje się następujące informacje:
 - określenie typu „**mieszanina mikroskładników pokarmowych**”, jeśli nawóz zawiera więcej niż jeden mikroskładnik pokarmowy, a następnie nazwy obecnych mikroskładników i ich symbole chemiczne
 - dla nawozów zawierających tylko jeden mikroskładnik pokarmowy (sekcja E.1 załącznika I), podaje się deklarowaną zawartość mikroskładnika jako procent masy nawozu w liczbach całkowitych lub, w razie potrzeby, z dokładnością do jednego miejsca po przecinku

- formy i rozpuszczalność mikroskładników pokarmowych wyraża się również w procentach masowych, z wyjątkiem przypadków, gdy załącznik I stanowi inaczej
- dla mikroskładników pokarmowych liczbę miejsc po przecinku podaje się zgodnie z załącznikiem I, sekcja E.2.1 rozporządzenia (WE)

2. W przypadku nawozów wymienionych w załączniku I, sekcje E.1 oraz E.2.1, poniżej deklaracji obowiązkowych lub dobrowolnych na etykiecie, opakowaniu oraz w dokumentach towarzyszących należy umieścić napis:

**Stosować wyłącznie w uzasadnionej potrzebie.
Nie przekraczać zalecanych dawek.**

PODSUMOWANIE

Przedstawiono wymagania dotyczące oznakowania nawozów mineralnych dopuszczonych do obrotu na rynku Unii Europejskiej wynikające z rozporządzenia (WE). Oznakowanie nawozu powinno szczegółowo informować użytkownika o jakości nawozu, sposobie aplikacji, sposobie zapobiegania niekorzystnemu wpływowi nawozu na zdrowie ludzi i zwierząt oraz na środowisko. Na opakowaniach umieszcza się także informacje wynikające z przepisów odrębnych.

Nawozy mineralne znajdujące się w obrocie są kontrolowane pod kątem spełnienia wymagań dotyczących oznakowania identyfikacyjnego. Prawidłowe oznakowanie jest niezbędne zarówno dla użytkowników – dla bezpiecznego stosowania, przechowywania i transportu nawozów, jak też dla producentów – w celu uniknięcia przykrych konsekwencji wynikających z przepisów karnych.

Dziękuję za uwagę.